

Goigs de Sant Pere

Alpens

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord-oest del terme municipal
Emplaçament Sant Pere de Serrallonga. Alps

Coordenades:

Latitud: 42.13758
Longitud: 2.07545
UTM Est (X): 423596
UTM Nord (Y): 4665465

Classificació

Número de fitxa 08004 - 75
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1994
Autoria de l'element: Sebastià Codina (lletra) i Carles Casas (música)
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. c/ Santa Maria, 1, 08500 Vic
Fitxes associades:
[Sant Pere de Serrallonga](#)
Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte
Data de registre de la fitxa: dl., 10/07/2006 - 02:00

Descripció

Es tracta dels Goigs en honor a Sant Pere, titular de l'església de Serrallonga que es troba ubicada dins la parròquia i terme d'Alpens. La lletra va ser escrita per Sebastià Codina i la música va ser composta per Carles Casas a l'any 2004. Els Goigs estan emmarcats en un requadre amb una gruixuda línia en forma de zig-zag. A la part superior es mostra la imatge de la talla de Sant Pere, talla exempta de fusta que presidia el retaule de l'església de Sant Pere de Serrallonga, i la flanquegen els Goigs que narren part de la vida de l'Apòstol Pere i les pregàries dels vilatans al Sant, les quals fan referència tant a la demanda de pluja com a la salvaguarda de la gent dels verals. A la part inferior hi ha la seva partitura amb la música de la tornada i de les estrofes. A la part del darrere dels Goigs hi ha un resum de l'església de Sant Pere de Serrallonga: una descripció de l'edifici, un resum històric i una ressenya de la restauració de l'església, realitzada entre el 1998 i 1999.

GOIGS A LLAOR DE SANT PERE,
TITULAR DE L'ERMITA DE SERRALLONGA

Parròquia i terme

Luçanès

d'Alpens

Bisbat de Vic

Nuant varses, prop l'arena,
us han dat del Cel les claus:
Si la vostra fe ens aïena
amb Jesús forem les paus.

Una llarga serrallonga
de vetins, alant mil anys,
ha pujat a Serrallonga
per contar-vos els afarys:
maldecaps de tota mena,
embolics, gemecs i frans:
Si la vostra fe...

Hem vingut a confiar-vos
les masses i els corrons,
Sense embuts, vau confessat-vos
un creient de cap a peus.
Vau tenir una bona creïença
oblidant varses i nans:
Si la vostra fe...

Mereixeu la confiança
de sembrar amb un grup valent
la llavor de l'esperança
fins les terres de Ponent.
Des del cos de la catena
aviseu nos els canons:
Si la vostra fe...

Sou amic de les muntanyes:
Amb Jesús n'heu ben après
i heu fet vostres les entranyes
d'un boc del Luçanès.
Serrallonga, quina senyera
contra els xifres i els allans!
Si la vostra fe...

Des de Dalí alceu la vista
i esgualdeu tot el País:
conduïu nos per la pista
fins l'indret del Gran Masís.
Feu bocins de la cadena
que ens esclafi i em fa esclaus:
Si la vostra fe...

Us preguem que feu memòria
de la gent d'aquell vent
que ha forjat mil anys d'història
amb l'axada i la dentat
i empenyut per tota mena
de fatigues i sarrats:
Si la vostra fe...

Si els sembrats i els horts pedres
i l'eixan es va estonent
els vetins us acrivellen
amb el cos d'un peu andant.
Tu seguit ens feu ofensa
de les plègies més vana:
Si la vostra fe...

Ran l'ermita restaurada
admirera de nos Puigmal,
Pedraforca, Puigllersçada,
el Montseny, Monts i Queralt,
MONTSERRAT, Verga Morera,
«Diu vos guard»-des dels afrans:
Si la vostra fe...

Nuant varses, prop l'arena
us han dat del Cel les claus:
Si la vostra fe ens aïena
amb Jesús forem les paus.

Musical notation for the lyrics, including a **Tornada** and **Estrofas** section.

Tornada
Si la vos-tra fe ens a-le-na amb Je-sús fo-rem les paus.

Estrofas
U-na llar-ga tí-ra-llan-ga de ve-las, de-rant mil anys, ha pu-jat a Ser-ra-llan-ga
per con-tar-vos els a-farys, mal-de-capu de to-ta me-na, em-bo-lics, ge-mecs i frans:

Tu ets Pere.

I sobre aquesta pedra edificat la meua Església.

Us demanem, Pare, que no permeteu que ens veiem mal abatsats per cap mena de mil averanyis ja que ens sentim inspirats per la fe de l'Apòstol Pere.

Llibre: Sebastià Codina

Any 2004

Música: Carles Casas

Davant de la façana de ponent, a poc menys d'un metre de distància i tancat per un mur baix de pedra, hi ha l'antic fossar.

L'accés a l'interior es fa per una porta amb arc de mig punt, romànica, oberta a la façana de migdia.

A l'interior, entre el santuari i la nau, hi ha el pas coronat amb un arc triomfal de perfil ultrapassat, recolzat sobre impostes monolítiques senzilles, propi de l'arquitectura preromànica.

La nau, d'uns 30 m² de superfície interior, està coberta amb un embigat fet el 1998 seguint el model del preexistent. Adossats als murs longitudinals hi ha dos arcs de punt rodó, coronats per sengles cornises de secció triangular.

El terra de la nau té ara tres nivells que corresponen als tres paviments que ha tingut al llarg de la història: l'original del segle X, que es conserva vist a tocar de l'arc triomfal; l'original del segle XII, romànic, que és visible en el sector central; i el de carrons del segle XVII – que fins al 1998 cobria tota la nau –, una part del qual es conserva *in situ* cap als peus.

Sobre aquest fragment de paviment modern hi ha, actualment, el retaulo de fusta, que segurament és el mateix que va fer el 1610 Domingo Casamir, repintat el 1850. És de línies clàssiques i de factura popular. Al registre central conté una fórmula destinada a la imatge de la Mare de Déu i pintades, a banda i banda, les imatges de sant Jaume apòstol i sant Isidre.

El frontal de la mesa de l'altar està decorat amb la tassa de sant Pere, en relleu i policromada, emmarcada per pilastres.

La història

Quin es va bastir el temple, cap a mitjan segle X, el lloc – llavors anomenat Vialonga – es trobava dins el terme del castell de la Guàrdia de Ripoll. Al segle XIV, segurament a causa de la pèrdua de població, la titularitat parroquial va passar a Santa Maria d'Alpens, de la qual és sufragània, des d'aleshores, Sant Pere. Va ser també en aquest moment va ser substituït pel de Serrallonga.

L'edifici primitiu es va construir amb murs de pedra, possiblement revestit amb morter de calç per l'exterior i, amb seguretat, amb morter de guix i pintura de calç per l'interior. La coberta de la nau va ser molt probablement d'embigat de fusta i lloses de pedra i, la de l'absis, volta de pedra i lloses. Al segle XII s'hi van fer les reformes romàniques: la nova volta de pedra – que va obligar a alçar els arcs interiors i algunes filades de carreu al mur del migdia –, la finestra de mig punt i la portada, que va substituir l'anterior.

Al voltant del 1725 s'hi van fer obres (com el paviment de carrons) i, possiblement, la construcció de la sagristia i, a tocar del mur de ponent, la d'un cor, ara desaparegut. La volta, però, no es va reparar fins el 1808, l'edifici es va tancar i no es va reobrir fins que s'hi van fer reparacions provisionals. El 1813 se'n farien de noves, però tampoc definitives. El cas és que el 1827 van caure la volta i la part superior del mur de ponent.

La reparació no acabaria fins al 1839. S'hi va fer la coberta nova, amb un embigat sobre una volta de rajoles, es va reconstruir el mur de ponent – el campanar d'espadanya, però, sembla que és del 1845 – i, en haver desaparegut la

va eliminar el contrafort de migdia. A l'interior, es va reformar el paviment, aprofitant els carrons vells, i els paraments interiors dels murs van ser emblanquinats de nou i es va col·locar en el mur de levant de la nau, sobre l'arc triomfal, l'escolt amb la inscripció.

Al llarg de la segona meitat del segle XIX es van fer treballs de manteniment de l'edifici.

Durant tot el segle XX, com a conseqüència de l'abandonament del culte regular (fins al 1964, aproximadament, ja només s'hi diria missa els dilluns de Pentecosta o Pasqua Granada – la cinquagesima –, es perd el costum de conservar l'edifici, fet que n'afavoriria el progressiu deteriorament i la desaparició de la volta de rajoles.

Cap al 1964, poc després de ser nomenat rector, mossèn Jaume Puig i Beret va començar les gestions davant de la Diputació per tal de reparar el temple.

Cap al 1973, la Diputació hi va fer una primera intervenció restauradora.

El 7 de maig de 1989, el Ple municipal d'Alpens va acordar demanar un nou ajut a la Diputació de Barcelona, el qual culminaria amb l'aplec i els actes amb que el poble alpensí va celebrar el 16 de maig de 1999 el fi de les obres de restauració i la recuperació d'una vella tradició.

La restauració

L'objectiu de la restauració realitzada per la Diputació de Barcelona entre 1998 i 1999 va tenir dues fites fonamentals: d'una banda, el coneixement històric i material de l'edifici, insuficientment estudiat fins aleshores i, d'altra, els treballs de consolidació i restauració física del monument i el seu contingut moble.

Quant als treballs de restauració, a l'exterior, van consistir fonamentalment en refer la malmena coberta de cavalls i teules del segle XIX, renovar la teulada de l'absis i la de la sagristia, obrir les finestres paredades i emmorterar algunes juntes massa obertes. També es va separar el recinte del cementiri de la façana de l'església i es va rebaixar el terreny a tot el voltant de l'edifici fins a les cotes primitives, cosa que va permetre que els murs i la porta romànica recuperessin les proporcions originals.

A l'interior, els treballs van consistir a consolidar els revestiments de morter de calç i recuperar els paviments i la primitiva aparença del presbiteri, i tot això, sense malmetre cap de les aportacions modernes (la sagristia, el retaulo, etc.), elements que s'hien conservat i restaurat com a testimoni de la seva època, tan digna de respecte com les anteriors i les

